

Kam mizejí silničáři

text a foto Michal Třetina

PO OPAKOVANÉM PROJÍZDĚNÍ DÁVNO VYZKOUŠENÝCH TRAS JSEM SI LETOS V OBLASTI BOURG D'OISANS/ALPE D'HUEZ KONEČNĚ PROJEL MÁLO ZNÁMOU TRASU DO TÉ DOBY OPŘEDENOU LEHKÝM TAJEMSTVÍM. A PO JEJÍM ABSOLVOVÁNÍ NUTNO ŘÍCI, ŽE DALŠÍ TAJEMSTVÍ SE OBJEVILO...

Nestává se často, aby na sebe navazovaly tři díly prakticky ze stejné oblasti (a když připočítáme nedaleký Granon, tak vlastně čtyři). A už vůbec ne, aby navazovaly i časově. Totiž vše, co bude dnes zmíněno, se odehrálo letos v červenci v době konání Tour de France.

Tento ročník slavného závodu naše sestava navštívila na popud jejího nejzkušenějšího matadora. Takovým se neodmlouvá, a tak jsme se ocitli v krásných vysokých horách na pomezí Itálie a Francie a viděli všechny čtyři alpské etapy, včetně časovky u Grenoble. Ohromný zážitek! No a na zbývajcí den našeho pobytu mě napadlo zajet si „ke kostelíčku“. A hlavně za něj. Pokud jste četli pozorně minulý díl, vzpomenete si na silničku, kterou si před lety někteří kamarádi zvolili „na rozjezd“ hned odpoledne po dlouhé cestě z Čech. A do kempu se vrátili sice za tmy, ale spokojení. Čas jim však nedovolil projet to dál. Co mě teď lákalo, byla právě možnost podívat se i tam, kde oni nebyli, tzn. za kostelíček. Z kempu Le Vernis

i z Bourgu je na protější straně skal vidět kromě toho kostela také jakási římsa. Vypadá jako hřebenová cesta na horní hraně stěny. Myšlenka, že se sem dostaneme, byla hlavní hnací silou pro jinak ale pohodový výlet. Po čtyřech dnech strávených na Tour mezi desítkami tisíc diváků jsme se logicky těšili na klidný den bez davů.

Budte opatrní

Na průzkum jsme se vydali jen dva, vlastně tři, ale ten třetí jel až později sám a v prvním kritickém místě to otočil, takže nás nedojel. Předtím si však stihl projet vyhlídkovou silničku D 211A, popisovanou v předchozím díle. I jemu se moc líbila.

Naše dvojice se nejprve v klidu promotala stále živým Bourgem a za městečkem našla správnou silničku. Hned na jejím počátku nás uvítala ohromná tabule s důležitými varovnými nápisy ve čtyřech jazycích. Stálo tam něco ve smyslu: „Cyklisté, budte opatrní, na této silnici jsou čtyři dlouhé neosvětlené tunely.“ Správného průzkumníka

takové varování navnadí, a tak jsem se těšil, jak to bude vypadat! I když o tunelech se kdysi zmiňovali kamarádi, co tam tehdy jeli, přece jen, vlastní zkušenost je vlastní zkušenost.

Temné setkání

A skutečně, zanedlouho přichází první tunel. Jak se na skalní stěnu sluší, je vyrubán ručně.

Zapínáme světla a pomalu vyrážíme do tmy. Ta je tu poctivá, neb se tunel vlní. A hlavně je dlouhý. Světla jsme měli oba zadní a kamarádka i přední, tak jsme se orientovali docela dobře. Po chvíli k nám zezadu dolehl hlahol. Šlo o hlasy čtyř silničářů, kteří – jak to tak u těchto cyklistů bývá – vjeli do tmy bez zastavení a bez světla. Musím říci, že před tím, aby do nás nevrátili, nás zachránily dvě věci – jednak naše zadní blikáčky a jednak zatáčka. V ní byla totiž naprostá tma, nebojím se říci temno. Hlahol se tu změnil v dramatické výkřiky. Rozuměl jsem jim. Křičeli

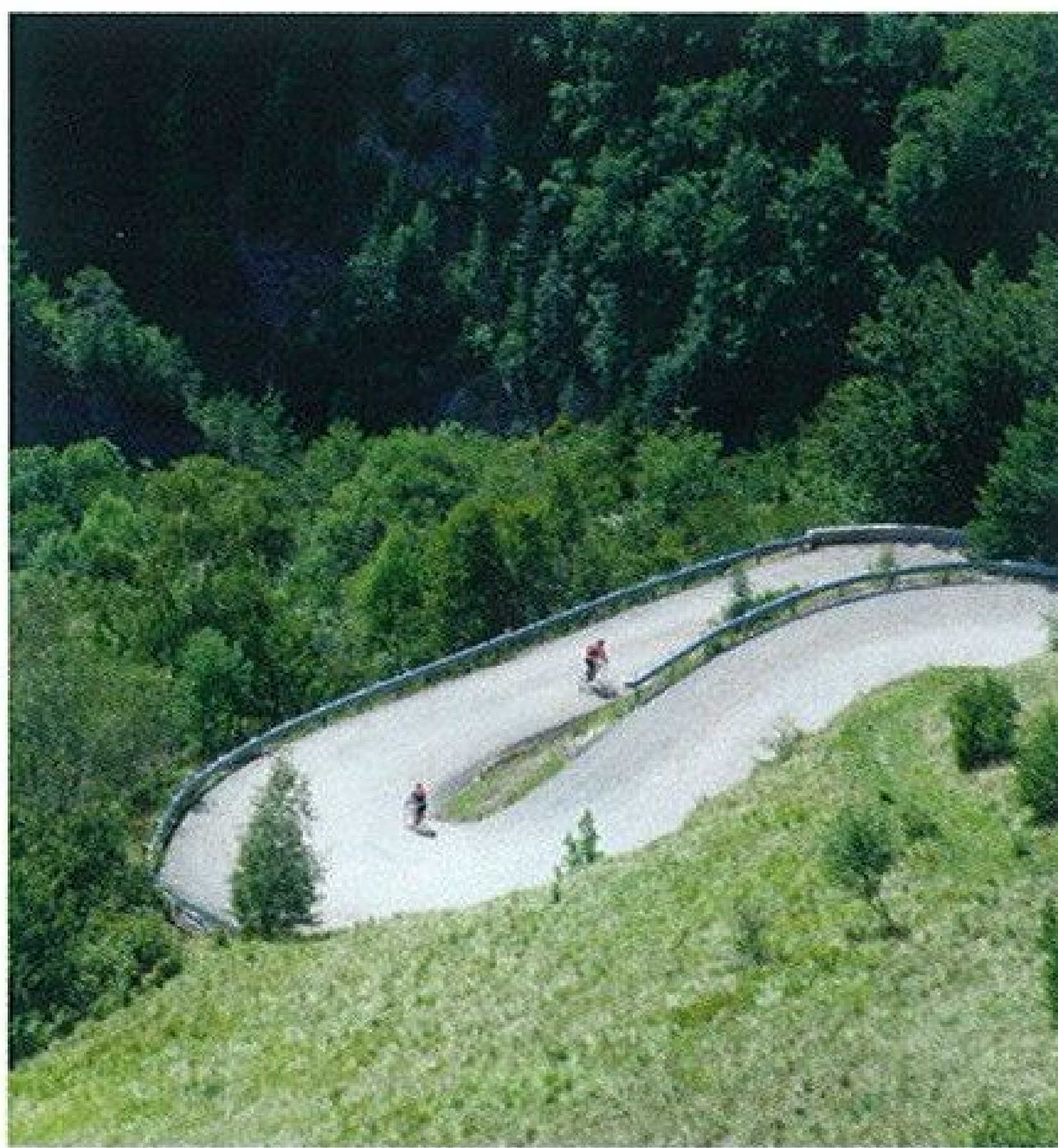
Romantika na prvním místě aneb silnička ke kostelíčku je umně zasekaná do skály

Ohromný výhled, ohromné hory – pohled směrem k le Freney a Besse, dole kolem vody se vine silnice na průsmyk Lautaret

„stopping“ (anglické I am stopping). Vzpomněl jsem si na časy, kdy jsem průvodcoval anglické skupiny. Takhle vždy své okolí varovali, že zastavují. Teď jsem začal křičet také. Pro jistotu. Co kdyby někdo rozjetý měl jiným cyklistou zakrytý výhled, neviděl tak moji blikáčku a sundal mě? A ono se to málem stalo, Angličani zastavili, přesnější výraz je – popadali těsně vedle mě. Abych nepřeháněl, zvládli to bez pádů, ale bylo to o fous. Naše temné setkání pokračovalo společnou chůzí všech šesti lidí zbytkem tunelu. Za ním, venku na světle jsme si aspoň trochu popovídali, načež oni nasedli a vesele si to pelášili dál. Ten den jsme je už nikde neviděli, což nás trochu překvapilo. Ale nepředbíhejme. Naopak, vraťme se k našemu kolegovi, který vyrazil za námi. Taky silničář, taky (jako Angličani) bez světel, zkoušel tunel projet, ale v jednom místě narazil do stěny, na chvíli prý dokonce ztratil orientaci, a tak se rozhodl neriskovat – vrátil se zpátky. To jsme se od něj dověděli až po návratu do kempu. Připadalo mi málo uvěřitelné, že se neodhodlal tunel projít pěšky, případně si počkat na auto (jenže tam jezdí tři až čtyři za celý den). Zřejmě se ale rozhodl, v rámci svých pocitů, rozumně a zodpovědně. Jak známo, bezpečnost a zdraví jsou nade vše.

Sjezd do Ornonu

Proto mám rád cykloturistiku

Silnička za tunelem pokračovala, často zasekaná do skály, a přibývalo krásných, skoro až leteckých výhledů dolů na široké údolí řeky Véneon, na protější stěnu se silničkou D 211A, zaseklou ve skále, i na vršky okolních hor. Dalo se to jet, sklon nebyl nijak hrozný, a hlavně ostatní tunely – ještě následovaly tři – byly už mnohem kratší, a tudíž „jetelnější“. V zásadě se hodně kilometrů jelo stále vzhůru stěnou, až poté se silnička v jedné vracečce vyšvihla nad skálu, do lesa. A také se rozšířila. Těch zatá-

ček-vraceček tam přibývalo, poznali jsme, že nabíráme výšku, dokonce to vypadalo, že brzy budeme nahoře. Ale jenom vypadalo. Až u samoty LeCreux, do té doby jediného náznaku civilizace, nás jakási cedulka ubezpečuje, že nahoru do Villard Notre Dame, čili ke kostelíčku, je to už jen 2,5 kilometru. V některých místech, hlavně odkrytých zatáčkách, se už dalo nahlédnout do jiných údolí, a objevily se další mohutné, do té doby zcela schované hory. Proto mám rád cykloturistiku. Stále je co poznávat. A zdejší hory, jak jsem opakovaně zmiňoval v předchozích dílech, jsou ohromné. My, malí mravenečci, se v nich pohybujeme s úctou a respektem. Někdy, když ubývá síly, se tu sotva plácáme, ale důležité je, že jsme tady a můžeme tu nádheru obdivovat.

První Villard

Najednou vede silnice kus po rovině, ale vzápětí se prudce zvedne, víc než kdykoliv předtím. To však už projíždíme kolem prvních stavení první obce na trase, Villard Notre Dame, a tušíme konec, nebo aspoň přerušení trápení. A skutečně, najednou jsme u kostelíčku! Tedy spíš těsně pod ním, v rozlehlejší zatáčce s dalšími výhledy. Zde nás dojíždějí, a také zastavují, další silničáři. Dva borci zřejmě z Německa. Vzápětí si skutečně dopřejeme my i Němci pauzu

Ledovce nad Plateau d'Emparis vidíme z Villard Notre Dame směrem na severovýchod

v jediné kavárně této kamenné vesnice. Nutno podotknout, že z její terasy jsou impozantní výhledy na vzdálené ledovce. Vedlejším cílem bylo zjistit od paní domácí, zda se dá jet dál. Po vyslovení dotazu hned řekla, že ano, ale ještě se pro jistotu podívala na naše kola. Že dál prý už nevede asfalt, ale jet se dá docela dobře, a na našich pláštích úplně v pohodě.

Vzhůru na hřeben

Měla pravdu. Jen zpočátku, ještě v obci, se kola dost bořila do drobných (podotýkám neostrých) kamínků. Ale šlo jen o krátký úsek, maximálně pár desítek metrů. Za posledním domem se točíme vpravo a po již kvalitní tvrdé cestě se za chvíli dostáváme na hřeben. Výhledy opět nové – jiné, a opět fantastické! Cesta vede vlastně strání, spí-

še loukou, stromů je málo, tak je vidět i dál. Snažíme se odhadnout, kde vlastně vyjedeme. Jako sedlo nebo vrchol stoupání vypadají dvě místa. Nakonec se ocitáme spíše napravo. Stoupání, byť jen asi dva kilometry dlouhé, není úplně lehké a přes pár fotozastávek jsme nahoře zadýchaní. A tam se všude válejí krávy a dívají se po nás, jako by říkaly: „Co tak funíte, lidi, my jsme v pohodě.“ Aspoň tak to na mě působilo.

Na hřebeni, vlastně už cestou na něj, potkáváme pěší turisty, i rodinky s malými dětmi. Nedivím se. Je nádherný slunečný den, výborná viditelnost, auta sem nesmějí... Prostě paráda. Na začátku hřebene je křižovatka pěších cest. My pokračujeme dál po kvalitní široké cestě. Většinou má takový černý pevný podklad. Říkám si, že tady by to šlo i na silničním kole. A pak si vzpome-

nu na Angličany. Kde vlastně zmizeli? Asi nikde, jeli tudy dál! Asi měli tip, že to jde. Tuto moji domněnku o tom, že tu jezdí i silničáři, později potvrzují oba Němci. Předjeli nás v dalším Villardu. Takže žádné tajemství, žádné zmizení. I na úzkých gumách se tu jezdí skrz.

Slavné stoupání jako na dlani

Dlouhý kus vede cesta prakticky po rovině a zase se nám přibližují další nové výhledy. Ten nejzajímavější je na protější stranu. Perfektně jsou vidět všechny zatáčky a vlastně celé stoupání na Alpe d'Huez! Jako na dlani! Neuvěřitelná odměna za vyjetí si ke kostelíčku, přesněji řečeno nad něj! Jsme na té hřebenovce, kterou jsem obdivoval z kempu. Nezklamala. Občas stromy výhledy zakryjí, ale s tím se počítá – nejsme tak vysoko jako na jiných kopcích, kde už větší porost nepřežije. Konkrétně teď se pohybujeme kolem 1600 až 1650 m n. m. Na jednom místě dojde k většímu zhroupení a ke snížení kvality povrchu. Úsek však není dlouhý. Najednou vidíme šipku vyloženě pro pěší turisty – rovně, resp. dolů, vede úzká stezka, druhá šipka pak směřuje doleva zpátky, o 180°, a pěkně nahoru. Ale konec dohlédneme, a vzápětí jsme nahoře, u dalšího turistického rozcestníku. Ten označuje tohle místo jako sedlo Col de Solude (1680 m). Pěší turisté si tu užívají laviček, my focení a radosti, jak se trasa povedla. Navíc odsud dolů už zase pojedeme po asfaltu.

Druhý Villard a sjezd

Hned vzápětí vjíždíme do obce Villard-Reymond. Tedy ne tak úplně do ní. Silnice, opravdu už opět asfaltová, ji objíždí zprava. Jinak je to sjezd jedna radost, zpočátku však dost brzdíme, abychom mohli fotit. A zase jsou tu jiné výhledy! Nekonečná krása! Já navíc fotím dvojici před chvílí zmiňovaných

Bourg d'Oisans a serpentiny do Alpe d'Huez aneb letecký pohled z naší hřebenovky

Svezení po hřebenovce je jedna velká radost

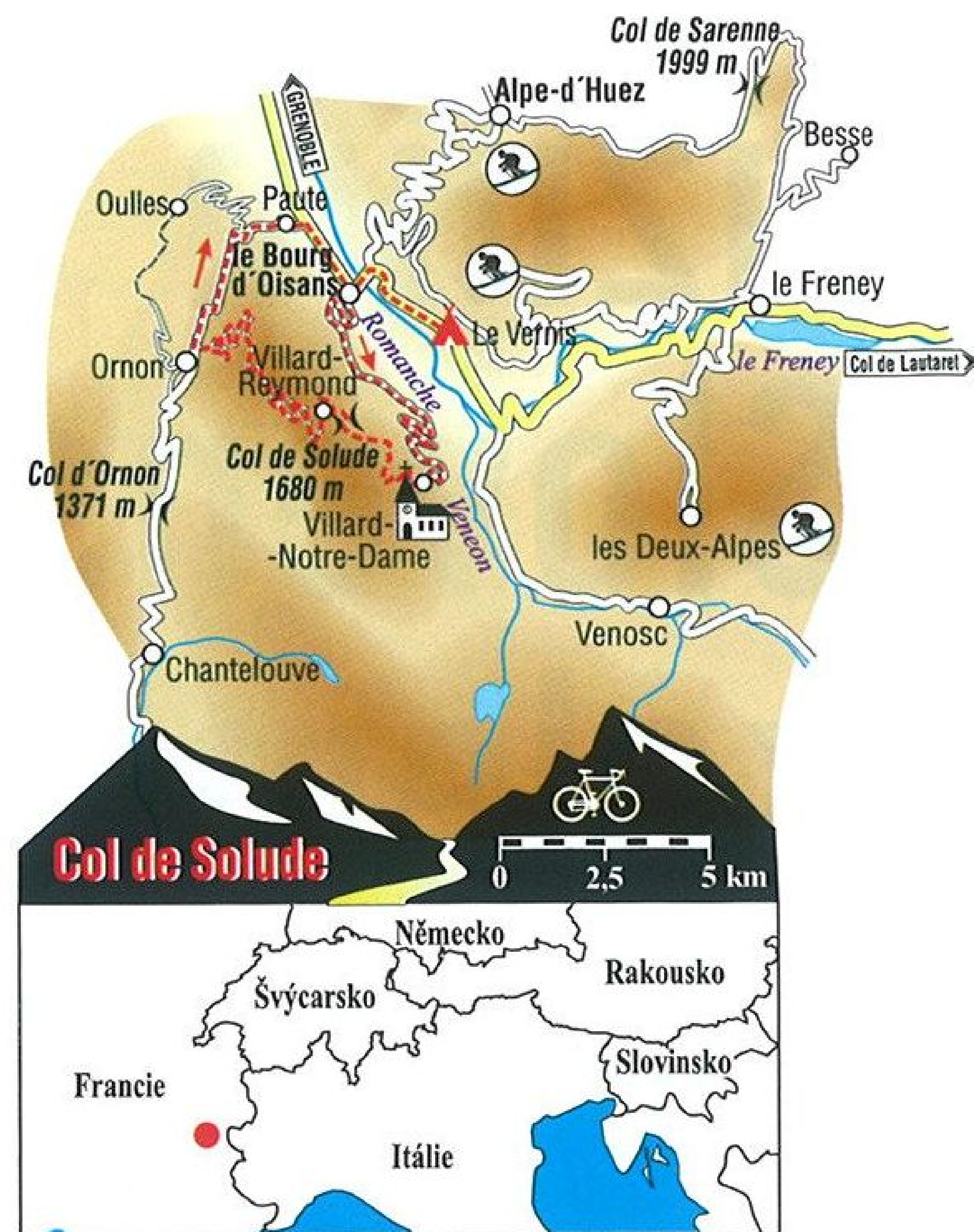
německých silničářů, i na nich je vidět spokojenost. Moc jsme toho ještě nesjeli a na jednu musíme zase šlapat. Ale vzápětí se naše silnice spojí s jinou, která vyjíždí přímo z Villard-Reymonda. Nahoru do obce se nám nechce, a tak pokračujeme dál, teď už jen a jen dolů. To jsou radosti – sjezd trvá docela dlouho a není nudný. Proti nám občas jede osamocený cyklista, zpravidla silničář. Vypadá to, že z této strany si „užívají“ stoupání víc než z té naší. Ale zdání kolikrát klame, třeba se jim jede dobře.

Na hlavní silnici se napojujeme v Ornonu. Padali jsme dolů dobrých deset kilometrů a odsud ještě spadneme dalších pět, než se dostaneme na údolní hlavní silnici N91, prakticky na dohled Bourg d'Oisans, za kterým je náš kemp. O Ornonu, resp. stejnojmenném sedle nad ním, byla řeč dva díly zpátky, rovněž v souvislosti se zážitkem na Tour.

Dnešní doslova přepestrý turistický okruh měřil, i s popojížděním po Bourgu, jen 39 kilometrů. Pro úplnost hlavní stoupání – tj. do prvního Villardu – představovalo deset kilometrů. Věřím, že se taky někdy pojedete podívat tam, kde „mizejí silničáři“.

S krosovým kolem na Tour

V této souvislosti chci ještě zmínit, že teprve podruhé jsem nebyl na Tour de France na silničním kole. Poprvé kdysi dávno na horském kole, tehdy na Galibieru. A letos zůstala doma silnička podruhé, měl jsem kolo krosové a velmi se mi vyplatilo, hodilo se nejen na výše popsaný okruh. Nevím, zda za to mohla ohromná návštěvnost TdF nebo něco jiného, každopádně francouzská policie letos uzavírala silnice o hodně dřív, než stálo na oficiálních info tabulích. Možná se tím nějaké zmatky ušetřily, ale na druhou stranu jiné vznikly a diváci to místy docela odnesli, neboť zůstali na mnoha místech zablokováni. A to i diváci na kolech. Detaily nebudu rozepisovat, jen zmíním jedno pozitivum. Situace, kdy byla silnice z Briançonu nahoru předčasně uzavřena, mě donutila poznat pro mě novou trasu na Lautaret. Od novinářského press centra, které se nacházelo necelých 14 kilometrů pod tímto průsmykem, vede nahoru MTB stezka. Těšil jsem se na terén a na jiné pohledy, než znám ze silnice. Ani jedno nezklamalo. Zespuď jsem dobře viděl na hlavní silnici a obdivoval ki-

lometry a kilometry obytných aut zaparkovaných na jejím kraji. Tolik jich nevidíte na žádném veletrhu. A tady jsem také pochopil příčinu slabé návštěvnosti den předtím ve stoupání do italského Sestriere. Většina diváků byla totiž minimálně den dva zaparkovaná tady. Pokud jde o terén, taky jsem si na těch pár kilometrech dost užil. Nejen převýšení přes pět set metrů, ale třeba i brody. První byl legrace – dal se projet, přes další už jsem kolo musel přenést a třetí dokonce nešel suchou nohou ani překročit. Přes potoky a pastviny jsem šplhal na Lautaret a cestou potkával cyklisty, kteří mířili dolů. Po silnici kvůli uzavírce už neměli šanci, stejně jako naše skupinka, která chtěla vyjet na Galibier, ale z kol byli sesazení právě na Lautaretu, čili osm kilometrů před cílem, v době, kdy do průjezdu závodníků chybělo asi pět hodin.

Závodníci jako diváci – kuriozita z Tour

V rozlehlém průsmyku Col du Lautaret (2058m) se tísnily tisíce diváků a těsně před křižovatkou, kde trasa závodu odbočuje doprava na Galibier (2645 m), pro ně byla instalovaná obří obrazovka, jako třeba vloni v Avoriazu (v tehdejší článku jsem rovněž popisoval). Velmi zajímavý moment nastal dávno po projetí těch nejlepších. Ti už bojovali na posledních metrech před cílem, když na Lautaret vjel velmi početný hlavní peloton. Závodníci měli odbočovat doprava, ale jako jeden muž se všichni dívali doleva na tu obří televizi. Samozřejmě za jízdy a samozřejmě že odbočit v pohodě stihli. Jak profesionální závodníci na chvíli rozšířili počty diváků, jsem viděl ze zadu, tudíž pěkně přehledně. I tohle patří k Tour. Přeji vám hezké a třeba i podobné zajímavé zážitky na všech vašich cyklocestách!